

Neg. → pozitiv.

"Já bych mu bránil, když to byl jiný člověk," 156
nebránil, _____ 159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řádek

řádek nepřinesl úlohu 36
řádek ————— 35

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ne → ne-

oni fak, byt' ~~ich~~ [rady] i ne vždy zachovali, 196

je
jich i vždy nezachovali, 203

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

č. 10 → nic

„vedice ode mne čeloz přijmout,“ 150
nic — ti 152

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

járý' → šá'dny' n záfořne' větě

"[osud] mu nedovolí šesti' jářel^o forovat. 59
šá'dně'ko — ti' 59

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ne- více

Uení více ^{byť} dobre starédy! 9
Uení již ————— 11

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

více ve—

„že není více babičky,

— již —

byť
40

198

205

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

už víc ne- chodit
" už by Viktorka víc nechodila. " 62

1/2
2/2 67

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

víc než

früher

„však ou víc nefrüher“ 62
— již — 61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

více ne-

nosit

"nechte jim

"... nicého více!" 30

nicého již 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

více ne-

že se s mím více
———— již

sledat
nesledat. 194
———— 201

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

již více ne-

mluvit

slovička již více nemluvila . 60

60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

více me-

zpívat

" už nebude více u splavu zpívat; " 182

— — — — — fi 189

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

žádny'

" A ty nemáš žádných dětí? " 38

↓
38

Nad splavem nebyly žádné zlaté ryby, 72
nebylo zlatých ryb, 70

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chřív + inf.

už ji [nevestu] chříví soužití, ... 195
Eufovali, 202

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chbit

modal.

nahl'duout

[chlapani] do mošury

nahl'duout

chbéli

30

nahl'kali

↓
20

30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chít → J

modal.

namítat
zdvihnout
schovávat se

Zabířka chtěla cosi namítat, 46

Zabířka cosi namítala 46

"Chěl jsem zdvihnout, ale nevolil, " 66
Zdvíhal jsem, ————— 65

Edyž se malá Hela chtěla za m' schovávat, 89
za m' schovávala 91

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chít modal : zadržovat

edykoliv křiška & uim přista, zadržovat jí chítli, 40
jí zadržovali 40

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chtít + inf. líbit se

" A tobě by se tu nechtělo líbit? " 74
nelíbilo? 72

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čítat + inf.

pisat

rdyž par ji'

~~nechbela~~ pištalla fiolat, 137
pištalla nefištala, 138

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chít + inf. zabit

"Edz chítly myslény jinam zabit," 58

"Edz myslény zabitly jinam," 57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chtít + vsadit → loud .

chci se vsadit o malíř, 119
" vsadila bych se — 113

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chvíť → oparování, výř. sls

„Dočkej, ještě neutella, ale chce,“ 84
ale užka' 85

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čítit

ofarova'm' slsa

"Ja' jdu tate'." - "To chci tate',
mimila babička.
přijdu To i ja' přijdu, 98 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

chvíť

oparova'ni' n'z. sba

"at' si chodi' Ede chce" 55
Ede chodi' 54

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

číslo

"Ať je to již jaro chce," začal Jirů, 156
Bud již bounu jaro bud, _____ 158

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

číslo 4

řetvi co chces⁴ 159
" řetvi co řetvi 161

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muset vstávat

poivinnost

" a tu musí Jeník zároveň vstávat s Barunkou. "

a tu Jeníkovi

— vstávají

—

159

163

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

[ne]musel 14
— il 14

musely ale zoylat 15
ale musily zoylati 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muset → — it

musel se babičce usmát! 19

— il — u — ti 19

to muselo být ale vody jsem po zdiálu 24
ale to muselo být

[vícrát]

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muset + inf. povinnost předádat

"jako to musíme předádat & vneřet do českého,
to předáváme

146
147

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muset se ^{mgdač} urzet (ne)uáleziťost

" snad se přece nemusel urzet, Edyž uás obdaroval '39
snad se přece neurzel, 39

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muset + inf.

nutnost

"počkej dítě, tobě musím posvítit!" 160
posvítím! 163

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muset + přiznat nutnost

„Musím se přiznat, ... , že jsem si pravice z toho
nedělal,“ 172

Přiznávalu se, ... , že jsem toho pravice
nedělal, 177

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muset + nastavit

Hospodáři voci nastavit museli, 178
nastavovali 18y

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muset si vyplít modál (nalezitost)

"Musíš si vyplít, holka, sejde se jedno [pítko]
& druhejku ... " 16

"Pomyšli si, holka, ... 16

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muset + inf. rozmyslit si (naleziť test)

"Ja' si to musim věcť rozmyslit, ' 102
"Ja' si to věcť — i'm 105"

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

musel se uvažovat

nutnost

"jak dlouho by se musel uvažovat" 152

by mu bylo — ti se 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muset + iuf. ~~zastupit~~ jít (povinnost)

"Edyž musela jít za ves," 56
"Edyž jí bylo jíti za ves," 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

VÝSTAVNÍ
KANCELÁŘ
V PRAZE, DUBENSKÁ 11

muset + inf. povinnost dohlížet
musela dohlížet na tu malou družbu, 129
bylo jí pohlížeti

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muset [zavinest] zastavat
musela zastavat službu zastalady v záduci 14
bylo jí zastavati: ——— 4 ——— 14

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

musel trávit čas zde

Jan nejvyšší čar. roku ve Vídni trávit musel 149
Janovi ————— trávit bylo 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muzej + flara

muzej

"Kemus! pro te udava flara," 166
"Kebicka pro te udave — ti 971

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muset + inf. učet povinnost
"ted nemusí Anna učet německy; 7 146
— netřeba —ě ti —; 148

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

musel + inf. [pravděpodobnost] byt

Musel to byt tedy přece uvalý člověk 16

Byl to asi přece _____ 27

Právě nemusela byt ta hudba velmi příjemná; 121

nebyla ani _____ a 124

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muset + inf.

pravděpodobnost

byť

"Než ale musí tu být uabl'zu práce pro zly' lid." 105-
Než ale jest tu asi uabl'zu 108

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muset + inf. byt pravděpodobnost

"Velké to musely byt uadra," 114

Velra to asi byla uadra, 116

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muset byt

pravdepodobnost

" To musi

byt sla nemoc za hlavice ;

" 149

To jest

asi

— , —

151

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

umet + uakli'dnout pravde podob.

"Umel mi dobre uakli'dnout do srdce," 165
"Dobre mi asi uakli'dnul" — 169

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muset + trápit pravděpodob.

"něco jí musí trápit." 172

ji ani trápi. 176

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muset

frardepodobnost

videt
byvat

dit se

Adelra ji to musela na oci videt 46
snad na ocich videla 46

" [sat] musel byvat jetny 64
byvat asi jetny 63-4

" ale muselo se zle dit 68
ale delo se asi zle 66

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vedat se + Ermit
vylat

vedat se od družic Ermit, vedat se od nich i vylat,
daval se ————— / dal se ————— i vylati
191
198

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vechat si brát

aby si nenechala brát vlnu zelenou, 194
— udala bráti vlnu zelenou, 201

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nechat

nechat si hledat žive' vlasy 32
dati si hledati 32

"Viktorka ... nechala se vzít za ruku, nechala se
vést až do síně;" 65

dala se vzít / dala se vésti.
64

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nechat si rukou lizat

nechala si od Sultanu rukou lizat. 1927
dala si _____ — ji 205

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nechat se obejmout 40
dat se — ti 40

Grue nechala se od Saxundy, Strahat na hlavě, 69
dala se — ti 67

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

~~111~~

nechat si odcizit

"než bych si byla nechala děti odcizit." 116
dala — si 120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nechat + inf trápit

"Pánbůh je trápit nenechal" 80
"Pánbůh se jim trápit nedal" 81

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nechat si zajít

nechat si lastoviny zajít 15

dat

zajít 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nechávat se zdržovat

"Nenechávej se unou zdržovat," 104
Nedávej se — ti 106

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nechat se vyreslit

aby se nechaly od koutěsy vyreslit a malovat, 182
 ti a vymalovati, 189

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nechat → dat odvést

Nechal jsem ji odvést do vydívací, 182

Dal ————— 4 ————— 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nechat vybubnovat na trh^{z.} 109
" dlati — ti — 111

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dat se

prolízal, kde se dalo, ... 69
bylo lze 67

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

moci vědět

„To já nemohu vědět,“ 128

To já nevím 129

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

svoci + inf.

rozsaudit

"Kdož to miše rozsaudit," 113
rozsaudi' 116

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

moci + ubéhat

a fan zahradau's noly si wohl ubéhat po zahrade, 170
div si noly neubéhal ——— 174

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mič + byt

registota

copar to ma' byt! 131
co far to? 133

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mit' modal.

copals to ma' by? 71
co fals to? 69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muž mod.

nevěděla, co má dělat! 11
— 4, co dělati 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mit + inf.

"Cože se to, mela stáť?" 105
Cože pry' se stalo? 108

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

svět + inf-

To si nesmíme vyslit, 92

To si vyslehneme, 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

umět + inf.

„ode všeho formáka' lovděta, ona umi' věc
ukádnout,“ 55

_____ věc ukádnue 55

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vědet

vís-li fad se pamatovat 2^y 128
" pamatujes-li fad se 130

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byť $\xi^3 + \text{subob. děj}$.

sohra ξ upokození hly. 140

sohra ξ upokození daly 142

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byť k³

nejisto byl k rezervaci Kapitalista a řemeslníka
od oviduina, ... 90
bylo rezervati Kapitalistu a řemeslníka -

93

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

být & vydržení

"Edyž s uim nemí, & vydržení;" 93

Edyž s uim nemí možva vydržeti; 96

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lejt & odpustění

relylo by u čomu ani & odpustění byvalo. 197

odpustěno — 198

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

a

sloužil
Babička & uměba', hladi' suvolnědy' vlas
Baruščin' krouc 14

— " a hladi' — " 14

začalo ji' být nevolno, neohodlno v novém
domovu 14

↓
a 14

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Navíc i

„... Dobrá hospodyně má pro svého píce plot dvojit. ' 16
_____ y _____ i ~~4~~ 4 — ti 16

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-t^v
Zabíčka nedávala jim sbohem, ona je vyprovázela
přes sad ... 143

vyprovázet^č je
145

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

+ že

"To dělá' svůj muž, ne ž." 38

_____ / že ne ž." 38

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

+ tedy

ale jeden zář, to nesto, musely se všočí učít, ... 36
musily se tedy učiti 35

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

+ prolože

neviděla, kterou [cestou] se dít, už ji bloudění přisrašb 44
dát, protože ji _____ 43

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jestli poden. → -li

„Ale jestli se to na něho sesype a jestli ho nepřijmou
do dvora“ 111

Ale sesype-li se to na něho a nepřijmou-li ho
113

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jestli → -li podru -
budeme ho [lmu] mit hodne, jestli se nam na poli
zvede 14

budeme -" - miti -" -, zvede-li se nam na poli

jestli dite chleba z rudy upustilo, ... 15
Upustilo-li dite -" - 15
nemelo jej pak pol'bit

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

farli → -li

sbráslly se jí [Lucii] děti, že je vezme, farli jsou neposlušné.

124
jou-li neposlušny
126

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

+ - li

„jářpat Cílo, uemate doma soustř zapíča,“
uemateli

2 34
35

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Okázka - li

"Přinese nám Jeruzalém něco?" 128
Přinese-li 129

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-li dodáno

"Ušlyšel jsi, ... z 15
-u -li jsi, 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jestli ház. → -li

"Ale teď mi pověz, jestli u mě máš ještě ráda?"
"Máš-li u mě" ještě ráda? 156

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jestli otáz. → -li

"Nebo, ... jestli přece zde nemru mezi vámi." 11
nemru-li přece zde —u— 12

„Ale jestliž ta fam' o věm vř, co se děje, 50
Ale vř-ližar —, co — 50

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovak - also

ohľadli se u Eolibrat, jestli je frice u letny' nezavola. 144
ohľadli se ———, nezavola-li jih frice u letny' 145

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jestli → -li taz.

jestli žije travníky, jestli by fríce ušberá travice
buji neji nebyla vylučala, 170

nebyla-li
vylučala 174

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jestli → -li ~~jestli~~ otazka

Dětem Prošovic bylo to ale chutně, jestli Kudrnavic
chasa & obědu měla pastiky z barva^o, nebo z vran,
Ale dětem —————, měla-li 34 34

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jestli - či

"bíhvi" jestli váhodou, nebo o tam sýsela 4 66
"Běh vi", váhodou-li, či-li 65

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jestliže → zdalíže

"jestliže jste se ale ještě podělovaly?" 81
Ale zdalíže jste se _____ 81

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

gentli far doz. → zdalijaš
" jerselijaš se jiz kula trochu vpravil do svetlo stavu? 172
 zdali far _____ 177

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jestli → -li laž.

„ptal se jí, jestli Tomáš zna,“ 55
zna-li Tomáš, 54

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sdali → - li

dávaje pozor na řády záhonů, sdali u ušibka kostou
záhonů, kostou-li u ušibka 170
174

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zdali → — li

4 zohlednout, zdali šoda není; 182
4 není-li šody 188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zdali → -li

aby jim vyjádral, zdali by smětí přijít uáulow
dozet nebo ne 55

_____ , smětí-li by přijít na uáulow

54

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zdali - aneb

zdali jiného svého brzy aneb dlouho neuvidí, 98
cili: 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kdýť

"kdýť jsem stará; 4 14
kdýť — 14

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

a sice

na veľké faustov v Čechách, a sice ju učil
mil vzdalenosti od pohorskej vesnice, ... 11
a to ~~11~~ 11

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

a sice to

Jedna věc jen jí při něm vadila, a sice to,
že neměl česky 14

~
a to 14

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

a nice
nebyla jí pětina v očích, a nice proto, že se ueda yšě,
než narostla 27.

↓
to 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

a sice

„ja' trefil ho pokéšit, a sice tím, že jsem mu vymohl
dovolení k ženění.“ 156

„ja' jsem ho dovedl pokéšiti, a to tím, že —

159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

i

i Vilíměš ... nezafoučel, že má roci: 15
ani 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

to jest → tohž

ⁿ[kukulaš] bude leto šedry, to jest tomu, Sedo područa! 122

121

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fotoš

"Děti se na mne ... divaly, proč plačou, já jim totiž ve-
řela, že jde o bátejšíh, " 78

nerčelab^v jsem jim, 78

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

v třebas

Hezky, vřelad může člověk dvadřat i třebas Kol. Bráke
"poslouchat bez ovrzení," 37.

poslou chati: _____, ano i více dvat
36

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aniž by
jestli ředý frásteruice ... , aniž by více si frály, 123

↓
s 125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aniž by

odcházející & svého zaměstnání, aniž by se byly samy
převážně byly babičky na koutě. 182

po své práci, aniž by se samy převá-
žně byly babičky 189

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jestli → -li vyhrůžka

" jestli mi budeš ještě jednou / jist' zajít u Kubru! "

" budeš-li mi

jisti

33-34

34

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

gestli → jekare podu

[habička] vzbudila, jekli už neostaly, služ 19
jeklice 20

"... jekli už viděl, když jsem se obouvaly z' 38
jeklice 37

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jestli → jestliže podem.

"myslila jsem, jestli by se na mne přece křevali,
aby to by děti nevěděly." 78

jestliže
aby toho děti nevěděly. 78

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jestli — jestliže ^{zodm}
"Jestli ji' na stěhi' toho děvčete záleži', bude si dalsi' ty
hledět," 176

Jestliže — ti 183

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byť byly nevěřily, že má v pytlíček 26
12. 11

27

27

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Edyž → Edy

ona byla teubrate mlada, cizni holcina, Edyž v svatopjurske'
noci na osudny vne cih devatero lvi' trkala. 98

Edy 100

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jestli → -li protilad

jestli neese Eytba v nuce, ma' fi' za rajbli'cem, ... " 66
neese-li 64

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nebo → neb

4 pěkny' nebo osřliny' 4 53
neb 53

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

anebo → nebo

paní ulyvářka se štítla, anebo ... že se boji, 183
nebo _____ 190

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

anebo

"Zpívejte, anebo se třeba modlete." 109
aneb 110

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

anebo → neb
co si bud' za krejcar Soufika anebo od devcat dostala...
174
neb 174

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aby → ~~by~~

[Anižku] & lavici postavila, aby nepadla 49
by 47

"posta, aby ji z domu nevyháneli," 52
— by ji — " 52

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

div že

Slunce jen fránilo, div že pod jeho žhouciví paprsky zem neupadla

178

↓
div 184

MORAŤSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ueb → čili

"jou-li frèce živi ueb ue," 78
čili 77

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jad → jaro

hlava byla jad suih, 197

_____ jaro — 204

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jar → jaro
"Chlap jar hora" 170
jaro 175

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jabo

byla ... jabo označena
jabo

14

14

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

~~jak~~ → jaro

"vím to, jak by dnes to bylo." 79
"jaro by to dnes bylo" 78

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jaroby → jaro
až končící jaroby ustanovena si čísla: 174
————— jaro ————— jsou si čísla 179

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jaroby → jaro
[fin]

lichotili se, jaroby nic 19

i u jaro u 19

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jaroby → jaro

"ja' okolo ni' jaroby nic" 66

↓
jaro 65

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

at^v

„dnesní den at je otebora'n modlitbe.“ 135
budiz 137

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

at

"At je Ede je, všude je v rukou božíků, ... 63"
Bud si Ede bud, _____ 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

div še

kristka a kula div še ji neobjívali. 187

↓
v 194

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nezli
vez

161
165

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ne- než

"ou pije jen vodu," 93
nefije než 95

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

protože → se

protože je [přislušenka] často babičce ukazovala ... ,
uměla je rovněž babička jako vnučka 122

se je

124

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čelo → čelož

mate sluch a ušer, čelo deviatro nemelo 43
čelož 43

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

načez

načez pan vyslavec odešel . 140
počemu _____ 142

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co → J

"sedláč" ušel s úřady nic co dělat. 68
s úřady nic činiti 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co + inf.

„měl bych ti ještě toli^c co foudat, 4 174
tole^c foudati, 179

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mit co dělovat

"Tobě bude mit co dělovat," 780
miti zac ———, 788

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co → jaro

viděla ji vsadych před sebou co veselí dobře
dívce 14

[rybky] se co stíly ve vodě uškaly 24
jaro 24
jaro 14

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co

→ jarožto

früher Kampac bei uns, na škol, co dar uveste od
neho podani . 191

jarožto 198

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co → jarožto

Barunka, ale co nejstarší vždy nesla mošnicu 30
jarožto 30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co

→ předl.

ou co kreditel celé 'výpravě jedine' frabos & tomu uel 131
za kreditelmu

132

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

co → jsa

jan obec co ulynat' 31
jsa ulynat'iem 31

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

CO

→ iust.

zdejší jim byli co práva' ruda, 166
právoú rudoú 171

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Co dicitur la'sky 166
na _____ 172

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

musko → kolie

musko-li vřítka uložu nam nese, 104
~~kolie~~ ————— 106

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mucho-li

mucho-li da' ma'sta, 126

kolie

128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

muslo-li

Oni věděli všechno dopodrobna, muslo-li a jare' y'dla
při svatbě budou, 191

Věděli

na svatbě

zolič a jara' —

1918

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

toliš

"bfa toliš, rada; že jsem jí uložky napřala," 146
tas 146

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

taž dlouho, až

Země ... ji prohlázel taž dlouho, až se mu podařilo
zdvihnout plachetku; 195

————— dohad, až —————

————— ti —————

201

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jak dlouho - tak dlouho

jak dlouho bylo přívod vidět, tak dlouho smutný 'zrad' pji'
leo provázel, 1918

Dokud

ti, dokud

205

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-li [ravíc]

"Máte snad hled?" 19

"Máte-li"

19

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

+ -li otázka.

ptala se jich: "Líbí se vám zde?" '74
Líbí-li se 72

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

+ -li ~~vstaz~~ - taz.

"Lidický, žene se hrozna' bouře, je všecko doma
je-li z^y 779
185

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

$k^3 \Rightarrow na^4$

„ná stará schováva' pro vás vejce od žraloka & ušadce 25
na — ku 26

„Ale to není & krásu, to je & folie, matko,“ 39
na 39

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přech. p. u. nepojit'

přistoupilo k nim urolis Emoter, divající se na tancující
čas 40

divajících se 40

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Frček. doč. sba → frček. frč. vstanouc

odpověděl babička, vstanouc s lavicou a job'duouc
dětí & odchodu. 125

vsta'vajic

job'dajic

121

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přech. dob. sta → nedob.

průběžně

ptala se Euzena, průběžně
problematice 44

Tráse dětí 45

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Průch. ~~hod.~~ sůla → vedle. jodivajíc se

ředla babička, jodivajíc se sůlna dolu 45
divajíc se 44

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Před. doš. slsa → před. vedob. příjmovac
babička mu příjmovac křesala: 124
příjmovac 127

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přech. doč. dsa → nedoč. Přístupnouc
ptala se babička / přístupnouc blíž. 105
přístupnouc 108

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přech. doř. ssa → ved. frich: přívivouc

odpověděla babička Adalce, vraucně jí s sobě přívivouc. 117
vívouc 120

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Předt. dob. slsa → min. dočítat
dočítac zvěstovala všem, že přijede tatínek 138
dočítat 139

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Knock. doš. slo → min. doložic

odpověděla stárečka, doložic : 142
doloživši : 144

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přech. dop. slova → min. dookřep se

dookřep se smyslu babiččiny^uch slov, trochu se zarděla. 100
dookřepšiti se 101

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Vieth. doš. sta → min. Eleprouc

pravila babička, Eleprouc ji' na kamenu, 191

Eleprouc ji' ————— 198

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přech. doš. sba → min. obrátit se

obráte se k Hortensii, vzal ji za ruku 85

obrátil se

86

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přech. dob. slsa → miu obrátě

[Pau Stanický] obrátě^v & do stavení, jobízal
ostatní~~ch~~, aby šli dale: 89

ostatních,

obrátil se. — , —

92

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Príd. dob. s.l.s.a → min. obrátic se

obrátil se pat & horám dodala: 118

obrátiš " 121

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Předl. doš. sba → min obrátic

protrhla babička svoji řeč, obrátic list, 175
obrativši — 181

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Před. bud. → min. odpovídá

zvolala pambuková, s ostřivostí si odpovídá. 33
odpovídá 33

Zora

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Před. dob. slsa → min. jorklout

pozdravila uctivě se jorklout, 73
se jorklouti: 72

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přech. dob. slsa → přech. min. položif

ředla kuzna, položic mru na babiččino námeš 80
položivši 81

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Knih. dob. lsa - min. pomyslit

promyslit na Viktoru vzdychla: 69
promyslovši — , 68

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přech. dož. slsa → uia: poždrihnout

Jabíčka poždrihnouc kalíšek, pravka: 81
poždrihnouši: 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Předl. dob. sloa → min. joruařik

z lesnické školy, samž ho paní Čučina dala, joruařik
s ním znamenité vložky pro lesnictví. 1947

joruařik
204

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Proch. dob. ssa → miu nepoznaje
"nepoznaje jistho vypl, ze je fieszolui" 155
nepoznav 157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přech. čísla dob. → přech. min. přehlídou

babička ale přehlídou jedním fotiletem celý ten... pořoj,

posílala si 48

přehlídou si 47

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přech. dob. slsa ^{→ min.} fňijda

šřlibil se fan obec, fňijda ze sednice, 129
ušřlibl —————, fňišed 131

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Prich. doč. sba → ~~je~~ min. pristoupic
ale babička pristoupic & karvi udělala Eriž nad umrlou,
pristoupivši 183
191

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přech. doč. slsa → min. přitulič se

Adelra far, přitulič se & babičce, plactivě povídala:
přitulič se

120

117

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Pochod. slsa doš. → min. seduouc

seduouc ~~si~~ do trávy, pomohla rovnat babičce
a Barunce květiny 88
seduouši pomohala 88

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přech. doč. slsa — min. sesbrajíc

všecky far drobtý sesbrajíc hodila „ohni“, 127
posbirašiči 129

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přích. dol. sra → min. spustic

až far račoun spustic a hluboce si vzdechnou a
zašeptala: 198

— račoun spustic — si vzdechnouši,

205

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přich. doč. slsa → mia. verumoc

verumoc děvčátko za nuce, odcházelá z domovu ... 167
vzavši _____ , _____ 772

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Průch. bud. → min. přijít přinesl zapomenout

babička ale zapomenouc, že je časné, šla do
pokoje 19

ale babička zapomenouši " "

přinesouc chleba a sůl, podala s celou užitností 27

↓
přinesši 28

přijdouc, viděla hned 27

přisedši viděla hned 28

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Doch bud. → uiti

zahrozit

Babiceh fannu ofci zahrozit mEda : 34

Babiceh foliozivši fannu ofci, mEda vřdy 35

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Prach. oob-obsa — uin' zaslechnouc

[habička] zaslechnouc par tu muziku, ujednem fribetela: 121

_____ uši _____, _____ 124

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přech. doč. → min. zaslechnouc

Pani správce zaslechnouc, že přišli žemovští
paučníci, obzvláště už 8 večer ... na uě čerda, 109

zaslechnoucí

, už 8 večer ... žich čerávala 111

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přech. bud. → min

zatočit

Pan obec zatočce fideslou fúinkovřil odo, " 34

Zatočiv

35

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přech. dol. slo → min. zblednout

pravila babička, zblednout. 140
zblednutí 141

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Poch. min. → frst.

rozprchuně se

bílá dráha seděti v trauě ... , na každý hlus
bojácně se rozprchuně 76

↓
se rozprchajíc 76

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Preteritum → fěrdi. fěrd.

" [gna] seleska, nemoliba uděci. 4 164
nemoliba 168

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Pred. fr. → a + wic sro uti'ats

Victoria se ani neolida, uti'ats & Cesa 21
neolida' a uti'ala — 22

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přech. dob. slova → a

-justiti se

Přibyla si tudíž bílou záškerou, justic se do klasického pláče.
a dala se

~~466~~
172

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Proch. dob. slsa

prohlídajice

ptal se jeden druhého, prohlídajice každ' Eout. 62
a prohlídali Ede Eby - 62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přech. doř. slova Zahroutić

Zahroutić blavou pravila 113
Zahroutila a pravila 115

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Proch-min. → víc. tvar ch a podavši

Košíč podavši podlouhému, vykoufla se na Orlanda
podala 45 46

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Part. → přích pas. roztančovat
pau obec roztančování provedl hospodyni 130
— ja ————— 181

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Part. → přech. pas. dopravní
Přechodným jízdním průkazem odejela z novému
domova. 12
— " — jízdní — " — odjížděla do
nového domova 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Paul. → frách. par.

^{Pauly}
[Marie]

stisnit

stisnēni chorobou pomoc u jich uobou
— jance — pomoci

lebdali 109

777

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kondensat. → fröchl. min.

Chaloupku ... odevzdala staré Žetce s doložením: 11
— " — — " — doloženi: 12

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bez + subřt. děj.

" bez všeho rozmyšlování Hebla: " 55
" nic se nerozmyslejí, Hebla " 54
"

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

po 6 + děj. sest.

čas

řekla po Bratřem poulčem'. 60
řekla, ka Bratřo se odulčevši 60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bez + subst. verb.

„bez pozdravení oděhl.“ 100

nepozdraviv ani — 103

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

$k^3 \rightarrow \text{ref.}$

"je čas s spani," 22

spani 22

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Subst. verb. → inf.

měla na starosti witi věvečsu
witi věvečel

190

196

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

k³ účel → inf.

Sesly se k viti věnečny, ... 189
vít věnečny 196

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zdat se Gf

dehem zdaly se [pohádky] vždy nové Gf 20

↓
D 21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zdat se byt

mne by se vedele nedala byt 32

mne by se vedele — vedeli 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Juf. → že ...

tu si usmyslela podívat se ... 43
, že ^{se} podíva' 42

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Subst. děj. → depondenz.

viděla babička z otčua ... Zolísali' se vlu. 139
jadr se vluhy Zolísaly. 141

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

na^y + subst. děj.

"Dávejte pozor

na přibývání vody — " 135

že voda přibývá 140

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Inf. → aby

nevolli zvedavosti odolati, jodi'vat se na svatbu, 1917

— předce — i' — ti, aby se nepodi'vali na svatbu, 1918

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mezi 7 → slabouduz.

Mezi tímto napomenutím došel učitel s školními deskami.
Co babička takto napomínala, _____ 92 90

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byť s To + inf.

nebyla vždy s to proud těch řecí zastavit. 121
by proud ——— —ila 123

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Vyjustování předl. ob

bovíděly si ještě něco o tom a o onomu 34

o tom a onomu 35

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

neoparovaní předl. na⁴

deři braly už zase na tabulka a mamie 34

a na mamie 35

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Operování slova → zrušeno

[deři] myšly, že musí a musí na ni vyhovět fondacím
— k 123
125

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM